

Sygn. akt IV Cz 418/13

POSTANOWIENIE

Dnia 31.07.2013r.

Sąd Okręgowy w Słupsku, Wydział IV Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący SSO Andrzej Jastrzębski

Sędziowie SO Jolanta Deniziuk (spr.), Wanda Dumanowska

po rozpoznaniu w dniu 31 lipca 2013r.w Słupsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa S. F.(1) S.w G.

przeciwko M. R.

o zapłatę

na skutek zażalenia powódki na postanowienie o kosztach procesu zawarte w punkcie 2 wyroku Sądu Rejonowego w Człuchowie z dnia 15 maja 2013r., sygn. akt IC 534/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

IV Cz 418/13

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w punkcie 2 wyroku nie obciążył pozwanej kosztami procesu.

W uzasadnieniu wskazał, że w przedmiotowej sprawie wystąpiły szczególne okoliczności przewidziane w art. 102 kpc. W ocenie Sądu sytuacja finansowa M. R. uzasadnia zastosowanie tej reguły. Choruje ona na cukrzycę .Rozpoznano u niej stopę cukrzycową , a jedynym źródłem jej utrzymania jest świadczenie emerytalne w wysokości 1560 zł , które w całości przeznacza na swoje utrzymanie oraz leki .Ponadto pozwana nie uchylała się od obowiązku spłaty należności.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożyła powódka zarzucając sądowni:

- naruszenie art. 102 §1 kpc poprzez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie w sprawie , co miało istotny wpływ na wynik sprawy tj. że zachodzą w sprawie szczególne okoliczności uzasadniające odstąpienie od obciążania pozwanej kosztami procesu,

-naruszenie art. 98 §1 kpc poprzez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie w sprawie , co miało istotny wpływ na wynik sprawy tj. uznanie ,iż pozwana , dając stronie wygrywającej powód do wytoczenia powództwa i mimo przegrania sprawy w całości , nie jest obowiązana zwrócić powodowi reprezentowanemu przez radcę prawnego kosztów sadowych , w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Wskazując na powyższe żalący wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i zasądzenia na jego rzecz w całości poniesionych przez niego kosztów procesu oraz zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Zgodnie z art. 98 kpc, strona przegrywająca sprawę ponosi koszty procesu, w tym obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów zalicza się również wynagrodzenie ustanowionego w sprawie adwokata lub radcy prawnego. Wysokość zaś wynagrodzenia pełnomocnika sąd ustala na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349). O kosztach procesu, zgodnie z dyspozycją art. 108 kpc, sąd rozstrzyga w orzeczeniu kończącym sprawę w danej instancji.

Powyższy przepis ustanawia dwie podstawowe zasady rozstrzygania o kosztach procesu tj. zasadę odpowiedzialności za wynik procesu oraz zasadę kosztów niezbędnych i celowych. Przegrywającym jest powód, którego żądanie nie zostało uwzględnione, lub pozwany, którego obrona okazała się nieskuteczna. Dla oceny, czy strona przegrała sprawę, obojętne jest, czy ponosi ona winę za prowadzenie procesu. Ocena zaś, czy i w jakim stopniu strona wygrała lub przegrała sprawę, powinna być dokonana przez porównanie roszczeń dochodzonych z ostatecznie uwzględnionymi.

Art. 102 kpc., na który powołuje się Sąd Rejonowy, daje jednak możliwość sądowi, ale tylko w wypadkach szczególnie uzasadnionych, odstąpienia w części lub w całości od obciążania strony przegrywającej kosztami postępowania. Jest to wyjątek od ogólnie obowiązującej zasady wyrażonej w art. 98 kpc. i jako taki nie może podlegać wykładni rozszerzającej.

Ustawodawca nie wymienia, nawet w sposób przykładowy, przesłanek które winny wystąpić, aby zastosować zasadę wynikającą z powyższego uregulowania, pozostawiając to suwerennej, nie jednak dowolnej, decyzji sądu rozstrzygającego sprawę. Do kręgu „wypadków szczególnie uzasadnionych” o których mowa w art. 102 kpc, zaliczane są zarówno okoliczności związane z samym przebiegiem procesu, jak i leżące na zewnątrz. Uwzględnić należy więc nie tylko trudną sytuację materialną i rodzinną strony, ale także sytuację wynikającą z charakteru żądania poddanego rozstrzygnięciu, jego znaczenia dla strony, subiektywnego przekonania strony o zasadności roszczenia. Całokształt zaś okoliczności, które mogą uzasadniać zastosowanie wyjątku określonego w art. 102 kpc ostatecznie powinno być ocenione przy uwzględnieniu zasad współżycia społecznego.

Dopiero ocena wszelkich okoliczności towarzyszących sprawie może bowiem uzasadnić stanowisko Sądu o odstąpieniu od obciążenia strony przegrywającej kosztami procesu należnymi drugiej stronie. I takiej też oceny dokonał Sąd Rejonowy, a jego rozważania prawne zawarte w uzasadnieniu zasługują na akceptację.

Rację ma o tyle żalący, że sama trudna sytuacja ekonomiczna strony przegrywającej, nawet tak niekorzystna, że strona bez uszczerbku dla własnego utrzymania nie byłaby w stanie ponieść kosztów, nie stanowi jeszcze uzasadniającej przesłanki do zwolnienia strony przegrywającej od obowiązku zwrotu kosztów stronie wygrywającej sprawę. W niniejszej jednak sprawie Sąd nie tylko wskazał na bezspornie bardzo trudną sytuację zarówno finansową jak i zdrowotną pozwanej, ale ocenił jej zachowanie także poprzez pryzmat charakteru sprawy, jej postawy zarówno w trakcie procesu jak i przed wytoczeniem powództwa. Dodatkowo wskazać należy, że z przedłożonych do akt sprawy dokumentów wynika, że nasilenie choroby, na co pozwana nie miała wpływu, miało miejsce po zaciągnięciu przez nią zobowiązania. Nasilenie się choroby spowodowało konieczność kilkukrotnej hospitalizacji pozwanej oraz zwiększyły się koszty leczenia. Tym samym nie można pozwanej postawić zarzutu o pochopnym podjęciu decyzji o zaciągnięciu zobowiązania, nie liczącym się z możliwością jego realizacji.

Mając powyższe na względzie zażalenie jako niezasadne należało, na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 kpc, oddalić.